

Prof. dr hab. Krzysztof Wołowski, prof. zw. ASP
Akademia Sztuk Pięknych
im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu
50-156 Wrocław, Plac Polski 3/4
Wydział Architektury Wnętrz i Wzornictwa

RECENZJA

rozprawy doktorskiej i dorobku artystycznego
mgr Emilii Cieśli, pracownika Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu,
sporządzona w związku z przewodem doktorskim
w dziedzinie sztuk plastycznych,
w dyscyplinie artystycznej: sztuki projektowe,
wszczętym przez Radę Wydziału Architektury Wnętrz i Scenografii
Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu

Podstawę sporządzenia niniejszej recenzji stanowiły następujące materiały
dostarczone w dokumentacji przewodowej:

- tom pracy doktorskiej, zatytułowanej:
„TRANSFORMACJA PRZESTRZENI W ASPEKCIE WNĘTRZ WIDOWISKOWYCH”
- album dokumentacji dorobku twórczego, zatytułowany:
„EMILIA CIEŚLA - PORTFOLIO 2010 – 2015”
prezentujący wybrane przykłady działalności:
ARCHITEKTURA WNĘTRZ
PRODUKT/DESIGN/
MEBEL
GRAFIKA
- Wykaz dorobku zatytułowany: **DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA 2010 – 2015**
Projekty i realizacje
Prezentacje, wystawy i nagrody
- Dodatkowy wykaz dorobku stanowiący uzupełnienie osiągnięć, zatytułowany:
DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA 2010 – 2017 / ANEKS – EMILIA CIEŚLA
- komplet dokumentów formalnych wymaganych procedurą przewodu doktorskiego

Odnosząc się do dostarczonych materiałów, wyrażam szczególne uznanie za
wyjątkową dbałość o jakość przygotowania edytorskiego, estetykę oprawy autorskiej
publikacji pracy doktorskiej.

Informacje podstawowe o Doktorantce

Tytułem wprowadzenia przedstawiam najważniejsze informacje o Doktorantce. Pani mgr Emilia Cieśla, urodzona w 1985 roku w Skwierzynie, ukończyła Liceum Sztuk Plastycznych w Gorzowie Wlkp. o specjalizacji wystawiennictwo. Absolwentka Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Dyplom ukończenia studiów otrzymała na Wydziale Architektury i Wzornictwa w 2011 roku, uzyskując tytuł magistra sztuki na kierunku architektura wnętrz, ze specjalnością projektowanie mebla. Pracę dyplomową zrealizowała pod kierunkiem prof. Jolanty Usarewicz-Owsian, prof. zw. UAP, w Pracowni Projektowania Obiektu. Od 2011 roku, Emilia Cieśla, jest zatrudniona w macierzystej uczelni na Wydziale Architektury Wnętrz i Scenografii. Pracuje na stanowisku asystenta w Pracowni Kształtowania Wnętrz Wystawienniczych, prowadzonej przez dr hab. Piotra Machowiaka, prof. ndzw. UAP.

Znakomitym uzupełnieniem i rozwinięciem zdobywanej wiedzy i umiejętności są odbyte praktyki zawodowe. Biogram Doktorantki wskazuje opiekunów zrealizowanych praktyk: architekta Macieja Korneckiego w Kombinat Grupa Projektowa oraz Studio ADS u architekta Piotra Barełkowskiego w Poznaniu. Doceniam szczególnie każde zaangażowanie w zdobywaniu doświadczenia, pogłębianiu profesjonalnej wiedzy i doskonaleniu umiejętności na polu działalności praktycznej. Jest to niezwykle ważne nie tylko dla rozwoju świadomej postawy artysty projektanta, kondycji jego twórczej osobowości, ale również zapewnia właściwe podejście, solidne podstawy prowadzonym zajęciom dydaktycznym.

W 2011 roku, równolegle z pracą na Uczelni, Emilia Cieśla rozpoczęła współpracę z polską firmą Witowa Sp. z o. o. Na stanowisku architekta wnętrz projektuje wnętrza mieszkalne i usługowe wraz z prowadzeniem odnośnych konsultacji. Rozwija zakres swojej działalności w firmie o projektowanie mebli i design obiektów. Od roku 2012, współpracując z dr Grzegorzem Matusiakiem, właścicielem firmy Loudspeaker Project R&D i firmą Witowa Sp. z o. o., współtworzyła polską markę obudów głośnikowych Sounddeco, opracowując design i detale zestawów głośnikowych serii Alpha i Sigma. Współpraca obejmowała również nadzór nad wizerunkiem marki, opracowania graficzne materiałów promocyjnych, projekty stoisk targowych.

Jak sądzę, ten okres działalności zawodowej wpisał się szczególnie w rozwój artystycznej osobowości i ukierunkowanie profesjonalnych zainteresowań pani Emilii Cieśli. Dodatkowo, specyfika tego obszaru problematyki, uzyskana wiedza teoretyczna w powiązaniu z praktycznym doświadczaniem projektowym i realizacyjnym, pozwoliły na przedstawienie i przyjęcie koncepcji doktoratu, określenie planu pracy badawczej i obszaru poruszanych zagadnień, o czym Doktorantka tak pisze:

„Problematyka tematu rozprawy doktorskiej jest związana z dotychczasowym obszarem moich zainteresowań i działań projektowych z zakresu architektury wnętrz oraz dziedzin pokrewnych, takich jak wystawiennictwo, design, projektowanie produktu

oraz mebla. Podstawą warsztatu badawczego będą doświadczenia związane z moim dorobkiem artystycznym dotyczącym szerokiego zakresu działań w obszarze tematów audio – wizualnych oraz dźwięku i znajomość najnowszych nurtów związanych z wykonywaną działalnością, jaką jest projektowanie wnętrz odsłuchowych z uwzględnieniem akustyki w architekturze wnętrz. Wieloletnia współpraca z firmami zajmującymi się dziedziną jaką jest akustyka oraz specjalistami naukowymi mającymi wieloletnie doświadczenie w dziale elektroakustyki, teleinformatyki pozwoliła mi rozszerzyć wiedzę w obszarze wymienionych powyżej dyscyplin. Uzyskane kompetencje będą podstawą do badań związanych z proponowanym tematem rozprawy doktorskiej”

Od roku 2013, pani Emilia Cieśla prowadzi niezależną działalność projektową w szerokim zakresie podejmowanej problematyki: wnętrza mieszkalne, biurowe, publiczne, przestrzenie odsłuchowe itp. Jej twórcza aktywność obejmuje również taką specjalność jak projektowanie mebli, a także identyfikację wizualną.

Dorobek artystyczny, projektowy i realizacyjny 2010 - 2017

Zamieszczony w dokumentacji przewodowej chronologiczny wykaz prac z lat 2010 – 2017, obejmuje ponad 40 wyszczególnionych tematów projektowych i realizacji, a prezentacja wizualna dokumentacji wybranych przykładów znalazła miejsce w niezwykle starannie opracowanej edycji albumowej, zatytułowanej EMILIA CIEŚLA - PORTFOLIO 2010 – 2015. Zbiór tej dokumentacji został uzupełniony osobnym aneksem obejmującym dorobek do roku 2017.

Na wstępie albumu PORTFOLIO... znajdujemy lapidarną notkę autorską, zatytułowaną O MNIE, migawkową formę spojrzenia Doktorantki na siebie, co cytuję:

„Obszarem moich działań projektowych jest projektowanie wnętrz mieszkalnych, przestrzeni odsłuchowych, publicznych, a także małej architektury. Specjalizuję się w projektowaniu mebli oraz identyfikacji wizualnej, interesuje mnie alternatywny design. W projektach staram się poszukiwać wspólnego dialogu między odbiorcą, a przestrzenią, stawiam na indywidualność form, funkcjonalność, klarowność zastosowanych rozwiązań. Kształtując przestrzeń szukam inspiracji w otoczeniu przyszłego użytkownika, dzięki czemu każdy powstały projekt jest unikalny i ponadczasowy”

Prezentacja dorobku artystycznego pani Emilii Cieśli, wybranych projektów i realizacji merytorycznie i edytorsko bez zarzutu, a dobór przykładów znakomicie ilustruje spójną, twórczą inwencję poszukiwań w całym spektrum podejmowanej problematyki: architektura, wnętrza, meble, wystawiennictwo, wzornictwo, grafika, czy scenografia. Mogłem więc zaobserwować aktywną artystycznie osobowość o wrażliwej, kreatywnej wyobraźni, jak również w pełni dojrzałą w działaniu zawodowym postawę projektanta – artysty, gdzie przedstawione osiągnięcia świadczą przekonująco o twórczej pasji. Złożona problematyka kreacyjnego kształtowania przestrzeni, poszukiwanie właściwych rozwiązań w obszarze istniejących uwarunkowań, wielokierunkowych relacji i przenikających się zmiennych oddziaływań w środowisku

przestrzennym człowieka, to specyfika roli współczesnego projektanta, artysty i poszukującego wizjonera. Pani Emilia Cieśla bardzo dobrze wpisuje się swoją twórczą aktywnością w aktualnie funkcjonujący model naszego życia, w ciągłość czasoprzestrzeni, w szeroki krąg współczesnych odniesień do zjawisk społecznych, kulturowych i wielu innych, istotnych kontekstów. Niewątpliwą wartością wprowadza szczególna dbałość w dopracowaniu zarówno drobnych detali, jak i ogólnych rozwiązań, ponieważ w efekcie końcowym ma znaczenie jakość realizacji, jakość zastosowanych materiałów i technologii. Uważam jednak, że najważniejszą, charakterystyczną cechą tych działań jest starannie wyreżyserowana gra elementów plastyki wnętrza, w tym malarska i rzeźbiarska narracja sugestywnie podkreślająca warstwę emocjonalną zakomponowanej przestrzeni, prowadząca do interesujących, oryginalnych rozwiązań barwy, kształtu i użytych materiałów. Myślę, że właśnie to wyróżnia, nadaje niepowtarzalny klimat prezentowanym rozwiązaniom wnętrz i jest pierwszoplanową wartością tych idei projektowych.

Osiągnięcia artystyczne Doktorantki, prezentowany dorobek twórczej działalności, nie wyróżnia się ilością dokonań, lecz wartościami, które tworzą oryginalne pomysły, rzetelnie dopracowane w szczegółach rozwiązania projektowe, starannie przemyślane koncepcje wnętrza o bardzo oryginalnej plastyce kształtowanych przestrzeni, sprawdzone w udanych realizacjach. Uważam, że zdecydowana większość przedstawionych w portfolio projektów i realizacji zasługuje na wyróżnienie i wysoką ocenę. W wykazie osiągnięć, znajduję także wiele przykładów organizacji wydarzeń artystycznych, warsztatów itp., co potwierdza Jej zaangażowanie również w działalności organizacyjnej, merytorycznej i popularyzatorskiej, w przestrzeni sztuki i designu.

Na podstawie mojej obserwacji, analizy przedstawionych osiągnięć, nasuwa się następujący komentarz.

Czas obecny wyznacza szczególną rolę dla projektanta - artysty poszukującego niekonwencjonalnych, nowatorskich rozwiązań, oryginalnych wartości kompozycyjnych formy, czy takich środków wyrazu plastycznego, które budują autorską ideę w sferze marzeń, eksperymentu zainspirowanej wyobraźni, intuicyjnych asocjacji i emocji w relacjach czasoprzestrzennych. Choć zarówno czas, tak jak i przestrzeń, stanowią pojęcia, których człowiek doświadcza od zarania dziejów cywilizacji ziemskiej, to wieloaspektowa organizacja tej przestrzeni jest dla artysty, architekta istotą sztuki, z którą się utożsamia. Znakomity twórca i filozof architektury Peter Zumthor, w eseju ze zbioru „Myślenie architekturą”, tak pisze:

„Architektura ma swój własny obszar istnienia. Nie jest przestaniem, ani znakiem, lecz oprawą i tłem dla przemijającego życia, wrażliwym naczyniem dla rytmu kroków, dla skupienia przy pracy, dla ciszy snu”

To jedna z wielu myśli, w których odnajdujemy istotę pojmowania, odczuwania architektury i rozumienia roli projektanta, a co również odnosi się do twórczej, artystycznej działalności Emilii Cieśli.

Rozprawa doktorska

Rozprawę doktorską, zatytułowaną:

„TRANSFORMACJA PRZESTRZENI W ASPEKTCIE WNĘTRZ WIDOWISKOWYCH”

– stanowi opracowanie liczące 144 strony numerowane, opatrzone obszernym materiałem ilustracyjnym, obejmujące część teoretyczną rozprawy i część projektową – dzieło przewodowe.

Część teoretyczną stanowią **Rozdział 1 – Zakres opracowania**; obejmujący wstęp i rozwinięcie w podrozdziałach oraz **Rozdział 2 - Analiza materiału badawczego**; podzielony na kolejne podrozdziały.

Część projektową stanowi **Rozdział 3 - Projekt transformalnych przestrzeni widowiskowych – rezultaty badawcze dotyczące rozprawy doktorskiej**; podzielony na podrozdziały ukazujące i komentujące poszczególne etapy procesu badawczego.

Na zamknięciu **Rozdział 4 – Zakończenie**; obejmujące - Podsumowanie i wnioski

Na stronach 134 - 141 rozprawy zamieszczone zostały:

Słownik terminów – 16 haseł,

Bibliografia - 43 tytuły,

Źródła dodatkowe – publikacje 8 tytułów, źródła internetowe 21 stron www.,

Spis ilustracji – schematy, zdjęcia, tabele 53 pozycje,

Streszczenie pracy w języku angielskim

Przedstawiona powyżej, uporządkowana struktura merytorycznych części obszaru podjętej w rozprawie problematyki, umożliwiła Doktorantce właściwe zaprogramowanie toku pracy, rozwinięcie rozprawy w logicznym układzie rozdziałów i podrozdziałów. Wyczerpujące ujęcie zagadnień w części teoretycznej i rzetelne, przekonujące opracowanie części projektowej, metodologicznej, prowadzącej do analizy badawczej z odnośnymi wnioskami i komentarzami. Ta część dotyczy tworzenia modeli hybrydowych rozwiązań transformalnych przestrzeni wewnątrz o funkcji widowiskowej. To bardzo mocna strona przedstawionej rozprawy.

W zaprogramowanym w rozprawie planie budowania kluczowej tezy, pozyskiwania konkretnych wniosków, tematyka poruszanych zagadnień została wprowadzona w spójny, efektywny nurt prowadzonych analiz, badań i komentarzy, o czym może świadczyć przedstawiony poniżej zakres i klarowny układ kolejności zagadnień tematycznych.

W części teoretycznej:

Zdefiniowanie celu i zakresu pracy naukowo-badawczej;

Przedstawienie poruszanej problematyki;

Interpretacja pojęć – definicje;

Geneza rozwoju sceno-widowni do przestrzeni zmiennych;

Analiza zmiennych przestrzeni widowiskowych – sposób przekształcania sal w oparciu o różne źródła.

W części projektowej:

Pole przestrzeni widowiskowej

- Kubatura obszaru widowisk
- Wpływ kształtu sali na jej funkcję

Przestrzeń sceniczna

- Sposób wykorzystywania sceny
- Konfiguracja układu sceny

Przestrzeń odbiorcy

- Organizacja przestrzeni widowni
- Ukształtowanie strefy odbiorcy
- Mobilność i modułowość widowni
- Architektoniczna struktura przestrzeni – kształtowanie uniwersalnej sali widowiskowej
- Modelowanie sufitów i ścian
- Regulowane struktury przestrzenne

Początek rozprawy i rozwinięcie problematyki w części teoretycznej, zwróciło moją uwagę bardzo rzeczowym i szerokim naświetleniem uwarunkowań odnoszących się do dynamiki rozwoju naszej cywilizacji i ewolucji potrzeb współczesnego użytkownika przestrzeni publicznej, wraz z motywacją i uzasadnieniem podjęcia tej problematyki w rozprawie doktorskiej. Można założyć, że tło większości uwarunkowań we współczesnym świecie tworzy rewolucja informacyjna. Rewolucja informacyjna dokonana rozwojem cywilizacyjnym i wprowadzeniem do naszej codzienności technologii informacyjnych jest faktem, jest nieodwracalna i ma ogromny wpływ na wiele obszarów naszego życia. Ta technologia jest niezwykle dynamicznie rozwijana i udoskonalana, a pojęcia czasu, miejsca, odległości, przestrzeni ulegają rewizji, redefinicji. Toczący się, niezwykle proces przemian dotyczy także współczesnego projektowania, nowego warsztatu i roli projektanta. Oczywiście, w tym kontekście sztuka również wkroczyła w wymiar cyfrowy i należy tylko właściwie zrozumieć i zweryfikować obszar nowych możliwości w odniesieniu do nowych sytuacji w układzie artysta, dzieło i odbiorca. Dla Doktorantki ten fenomen współczesności tworzy ważny kontekst od strony nowego podejścia do teorii, badań naukowych, czy praktyki zawodowej, stanowi bazę wyjściową do twórczych poszukiwań i ma zasadniczy wpływ na ukierunkowanie własnej drogi rozwoju, zarówno w prowadzonej działalności zawodowej, jak i pracy naukowej, czy dydaktyce.

Analizując całościowo badawczo-naukowe ujęcie poruszanej problematyki, kolejność rozpatrywanych zagadnień i konsekwentną, racjonalną szczegółowość w rozpatrywaniu przydatności tworzonych w założonym planie modeli sytuacyjnych dla wnętrza widowiskowych, dostrzegam wyjątkowe, cenne w podejmowaniu tak ambitnych wyzwań, predyspozycje zawodowe Pani Emilii Cieśli. Wystarczy prześledzić przemyślany układ i redakcję merytorycznych treści w powiązaniach zmierzających do końcowej konkluzji i podsumowania osiągniętych wyników badań.

Wartość przedstawionej rozprawy doktorskiej jest bardzo wysoka. Opracowanie, wiodącym założeniem poruszanej problematyki, wpisuje się w nurt nowej filozofii kształtowania naszego otoczenia, w oczekiwania współczesnego odbiorcy, użytkownika przestrzeni widowiskowych. Uważam, że podjęcie w rozprawie doktorskiej tej problematyki świadczy o wyjątkowych ambicjach Autorki, potwierdza Jej predyspozycje artystyczne i naukowe, zasługuje na szczególne uznanie.

Konkluzja recenzji

Bardzo wysoko oceniam wartość rozprawy zatytułowanej: „**TRANSFORMACJA PRZESTRZENI W ASPEKcie WNĘTRZ WIDOWISKOWYCH**”, oryginalnego opracowania teoretycznego w powiązaniu z dziełem projektowym, jakie stanowi wnikliwa analiza problematyki i przeprowadzony proces badawczy weryfikujący merytorycznie obszar rozwiązań zmiennych przestrzeni wewnątrz widowiskowych. Praca jest potwierdzeniem umiejętności organizowania warsztatu badawczego, określania obszaru i metody prowadzenia badań, samodzielnego analizowania, formułowania i rozwiązywania założonej tezy. Podjęcie w pracy doktorskiej tej problematyki i w efekcie bardzo wysoki poziom opracowania, świadczy nie tylko o profesjonalizmie Doktorantki, pełnej świadomości prowadzonych działań i pogłębionej wiedzy z wyraźnymi preferencjami naukowego podejścia, ale również o ogromnej, twórczej pasji, wspartej talentem.

W poszanowaniu procedury jednoznacznie stwierdzam, że praca doktorska Pani mgr. Emilii Cieśli, stanowiąc oryginalne rozwiązanie przyjętej do opracowania problematyki, w pełni odpowiada wymaganiom Ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Mając na uwadze wysoką wartość przygotowanej rozprawy doktorskiej oraz poziom przedstawionego w dokumentacji przewodowej dorobku twórczego, artystycznego, a także Jej aktywność na polu działalności organizacyjnej i popularyzatorskiej w zakresie sztuki i designu, stwierdzam, że w pełni uzasadnione jest przyznanie Pani mgr. Emilii Cieśli stopnia doktora w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej: sztuki projektowe i taki też wniosek Wysokiej Radzie Wydziału Architektury Wnętrz i Scenografii Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu przedstawiam i z całym przekonaniem popieram.

Wrocław, dnia 08.12.2017 r.

prof. Krzysztof Wołowski